

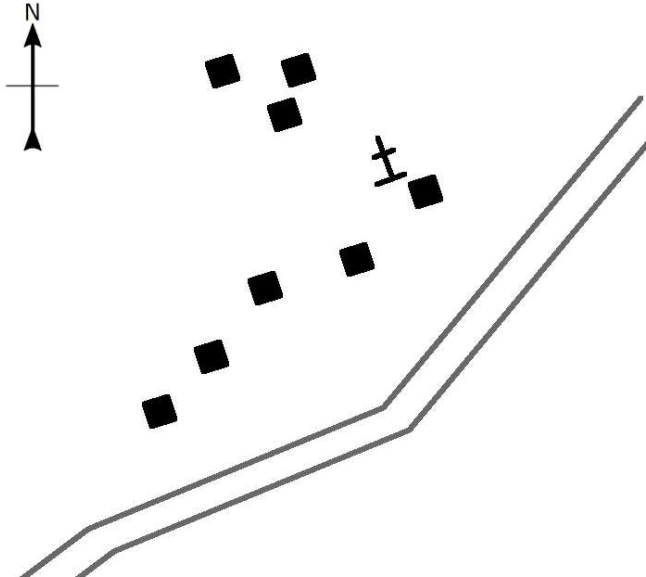
**Karta ewidencyjna obiektu
grobownictwa wojennego**

Gmina: MOSINA

Nr ewidencyjny: 3021105_2

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość																		
MOGIŁA ZBIOROWA	ZBIOROWE MOGIŁY POMORDOWANYCH (SOWINKI)	SOWINIEC																		
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria II wojna światowa																			
		<table border="1"> <tr> <td>Adres województwo / powiat / gmina</td> <td>WIELKOPOLSKIE / POZNAŃSKI / MOSINA</td> </tr> <tr> <td>ulica / lokalizacja opisowa</td> <td>LEŚNICTWO GRZYBNO oddział 23h</td> </tr> <tr> <td>Właściciel / zarządca terenu / działka nr</td> <td>LASY PAŃSTWOWE / 302110_5.0021</td> </tr> <tr> <td>Kwarta, rząd / ewent. lokalizacja opisowa</td> <td>adres leśny: 09-11-1-03-23-h-00 / 52°12'37.8"N 16°52'57.8"E (52.210500, 16.882722)</td> </tr> <tr> <td>Podstawowa informacja o pochowanych</td> <td>OFIARY TERRORU HITLEROWSKIEGO prochy ok. 3500 osób w 8 mogiłach zbiorowych</td> </tr> <tr> <td>Datowanie</td> <td>1940-1943 r. (ostateczne urządzenie: 1945 r.)</td> </tr> <tr> <td>Forma ochrony</td> <td>GRÓB WOJENNY</td> </tr> <tr> <td>Wymiary (szer., głęb., wys.)</td> <td>Pojedynczy grób: 525 cm x 526 cm x 108 cm</td> </tr> <tr> <td>Material</td> <td>Ziemna, beton, piaskowiec, drewno, granit</td> </tr> </table>	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / POZNAŃSKI / MOSINA	ulica / lokalizacja opisowa	LEŚNICTWO GRZYBNO oddział 23h	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	LASY PAŃSTWOWE / 302110_5.0021	Kwarta, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	adres leśny: 09-11-1-03-23-h-00 / 52°12'37.8"N 16°52'57.8"E (52.210500, 16.882722)	Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY TERRORU HITLEROWSKIEGO prochy ok. 3500 osób w 8 mogiłach zbiorowych	Datowanie	1940-1943 r. (ostateczne urządzenie: 1945 r.)	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY	Wymiary (szer., głęb., wys.)	Pojedynczy grób: 525 cm x 526 cm x 108 cm	Material	Ziemna, beton, piaskowiec, drewno, granit
Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / POZNAŃSKI / MOSINA																			
ulica / lokalizacja opisowa	LEŚNICTWO GRZYBNO oddział 23h																			
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	LASY PAŃSTWOWE / 302110_5.0021																			
Kwarta, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	adres leśny: 09-11-1-03-23-h-00 / 52°12'37.8"N 16°52'57.8"E (52.210500, 16.882722)																			
Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY TERRORU HITLEROWSKIEGO prochy ok. 3500 osób w 8 mogiłach zbiorowych																			
Datowanie	1940-1943 r. (ostateczne urządzenie: 1945 r.)																			
Forma ochrony	GRÓB WOJENNY																			
Wymiary (szer., głęb., wys.)	Pojedynczy grób: 525 cm x 526 cm x 108 cm																			
Material	Ziemna, beton, piaskowiec, drewno, granit																			
																				

¹ cmentarz wojenny / kwatery wojenne / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Mogiły ziemne, okolone betonowym krawężnikiem, w szczycie betonowe krzyże bez inskrypcji; w centrum między mogiłami drewniany krzyż i pomnik z piaskowca w kształcie głazu z wyrytym napisem.</p> <p>Mogiły o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm) – obramienie: 525 x 526 x ok. 14, o grub. 8 (dodatkowo ścięte w szczycie na obu bokach), w rogach dodatkowo kostki narożne o szer. 12 x 12; krzyż: 11 x 10,5 x 108 o rozp. 61.</p> <p>Krzyż drewniany: 16,5 x 16 x ok. 600; plac wyłożony kostką granitową o szer. 554,5 i dł. 449, kamień o wys. ok. 140; tabliczka z godłem Polski o wys. 21.</p> <p>---</p> <p>Napis:</p> <p style="text-align: center;">ZIEMIA TA KRYJE PROCHY POMORDOWANYCH TUTAJ NIEZNANYCH OFIAR TERRORU HITLEROWSKIEGO Z LAT II WOJNY ŚWIATOWEJ</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.	
<p>Stan mogił poprawny – obiekty zadbane.</p> <p>W latach 2010-2012 na mocy porozumienia z Wojewodą Wielkopolskim samorząd Mosiny przeprowadził remont grobów, wymieniając obrzeża, krzyże oraz instalując tablice informacyjne.</p>	<p><i>Przewodnik po upamiętnionych miejscach walk i męczeństwa lata wojny 1939-1945</i>, ROPWiM, Warszawa 1988 (s. 571).</p> <hr/> <p>Załączniki</p> <p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 3.03.2022 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Zdjęcia archiwalne – w wersji elektronicznej.</p>	<p>Mogiły niezidentyfikowanych ofiar terroru hitlerowskiego, zamordowanych w latach 1940-1941, najprawdopodobniej z Zakładu dla Ubogich w Śremie oraz pacjentów Szpitala Psychiatrycznego w Gostyninie. Na przełomie 1943 i 1944 r. specjalne Komando dokonało rozkopania masowych grobów i spalenia szczątków ofiar zbrodni. Po wojnie odnaleziono i oznaczono te groby, podobnie jak masowe mogiły w okolicach Nowinek.</p>	
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Sławomir Józefiak, 1.06.2022 r.		